

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Директор філії «Димерське лісове господарство»
ДП «Ліси України»

Андрій ПРОДАН

ПРОГРАМА

**навчання власного персоналу та підрядників, а також
інформування зацікавлених сторін задля запобігання збору,
полювання чи відлову рідкісних та тих, що перебувають під
загрозою на території
філії «Димерське лісове господарство» ДП «Ліси України»**

с.Капожанка 2024 р.

1. Виявлення рідкісних видів і видів, що перебувають під загрозою рослин, тварин, птахів та їх оселищ.

Процедуру виявлення рідкісних видів і видів, що перебувають під загрозою рослин і тварин та їх оселищ, що зустрічаються на території філії, слід починати із списків видів з Червоної книги України, Європейського Червоного списку, Червоного списку МСОПЗ, підписаних Україною конвенцій, списків регіональних рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин, а також рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, які ідентифіковано в адміністративній області, де розташована філія.

Останнім часом видано для багатьох регіонів України довідкові видання із охорони природи та ПЗФ, в списках яких можна знайти багато інформації стосовно рідкісних видів і видів, що перебувають під загрозою рослин і тварин та їх оселищ.

Другим кроком цієї процедури є встановлення наявності червонокнижних видів на території філії.

Для цього слід використовувати всю наявну інформацію, зокрема:

- матеріали лісового та мисливського впорядкування;
- документацію, що стосується об'єктів ПЗФ на території філії;
- матеріали спеціальних обстежень з природоохоронними організаціями;
- консультації місцевими експертами, відповідними державними органами та іншими зацікавленими сторонами.

Основним кроком для цієї процедури для працівників лісового господарства є ідентифікація таких видів у природі.

Для встановлення місцезнаходження цих видів необхідно було б залучення спеціалістів з охорони природи, ботаніків, зоологів, представників інших зацікавлених сторін, які мають відповідну кваліфікацію. Встановлені місце перебування рідкісних видів флори та фауни мають бути нанесені на карти (або плани) філії (лісництв).

2. Охорона рідкісних видів і видів, що перебувають під загрозою рослин, тварин і птахів та їх оселищ.

Наявність на території підприємства рідкісних і зникаючих видів флори і фауни, а також рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, слід враховувати при плануванні і виконанні будь-яких лісгосподарських і природоохоронних заходів.

Загалом, для таких лісів має бути встановлений режим обмеженого лісокористування.

До визначення заходів із збереження рідкісних видів і видів, що перебувають під загрозою зникнення, рослини і тварини та їх оселища, а також рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України, необхідно залучати зацікавлені сторони, зокрема кваліфікованих спеціалістів з охорони природи.

При складанні технологічних карт виконання лісгосподарських заходів місце перебування рідкісних видів флори та фауни або рослинних угруповань слід

заносити до технологічних схем, щоб при проведенні заходу не порушити природний режим їх існування. В розділ технологічної карти, де описано природоохоронні аспекти проведення заходу, робиться відповідний запис про заходи, які слід вжити для охорони таких видів або угруповань.

3. Вимоги щодо охорони рідкісних видів і видів, що перебувають під загрозою зникнення рослини, тварини і птахи та їх оселища.

Відповідно до ст. 8 Закону України "Про Червону книгу України" підприємства повинні виявляти і охороняти ті види, які є (або можуть бути) об'єктами користування по філії (деревно-чагарникові види, гриби, трав'янисті рослини, які можуть використовуватися в порядку побічного користування лісом, мисливські тварини). Вимоги ЛОР, вимагають виявляти і охороняти на території філії всі рідкісні види і види, що перебувають під загрозою рослини і тварини та їх оселища, тобто перевищують вимоги національного законодавства.

Необхідно вживати заходи щодо захисту рідкісних видів і видів, що перебувають під загрозою рослини і тварини та їх оселищ, існування яких під загрозою або у небезпеці, їх місць розповсюдження (наприклад, місця гніздування та годування).

Охоронні зони та захисні території слід встановлювати відповідно до масштабів та інтенсивності ведення лісового господарства, а також унікальності об'єктів, що потребують охорони.

Слід регулювати спортивне та промислове полювання, рибальство та збирання колекцій.

4. Моніторинг виявлених рідкісних видів і видів, що перебувають під загрозою рослин, тварин і птахів та їх оселищ.

Філією необхідно щорічно проводити моніторинг виявлених рідкісних і зникаючих видів флори і фауни та рослинних угруповань, занесених до Червоної книги та Зеленої книги України.

5. Збереження рідкісних видів і видів, що перебувають під загрозою рослин, тварин і птахів та їх оселищ, та рослинних угруповань, які ідентифіковано в адміністративних межах філії.

Списки таких видів і угруповань мають бути на підприємстві. Території, на яких охороняються ці види і угруповання мають визначатися філією разом з місцевими експертами, природоохоронними організаціями, науковцями НУБП України вони повинні бути задокументовані. Для таких лісів, а також інших лісів, які виконують важливі екологічні функції, встановлюється режим обмеженого лісокористування, а є збереження цих лісів.

Проводиться контроль дотримання вимог законодавства щодо полювання, рибальства, інших видів спеціального користування лісовими ресурсами.

Рідкісні види і види, що перебувають під загрозою (рослин, тварин і

птахів) та їх оселищ, охороняються, головним чином, на територіях ПЗФ. Вимогою ЛОР є ідентифікація та охорона таких видів у лісах будь-якої категорії.

Охорона біотичного різноманіття включає систему правових, організаційних, економічних, матеріально-технічних, освітніх та інших заходів, спрямованих на збереження, відтворення і використання рослинного та тваринного світу.

Основні вимоги законодавства щодо забезпечення охорони рослинного світу визначені ст.ст. 25, 26 Закону України «Про рослинний світ», тваринного світу — розділом IV Закону України «Про тваринний світ», рідкісних та зникаючих видів флори і фауни — ст.11 Закону України «Про Червону книгу України».

Охоронні пріоритети задекларовані в основному національному документі, Червоній книзі України (ЧКУ).

6. План виявлення і взяття під охорону рідкісних видів і видів, що перебувають під загрозою рослин, тварин і птахів та їх оселищ.

№ п/п	Назва заходу щодо виявлення та взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів	Заходи щодо охорони рідкісних та зникаючих видів	Хто проводить
1	Збереження об'єктів в природно-заповідного фонду (ПЗФ) де зростають або мешкають рідкісні та зникаючі види рослин і тварин, зазначених на регіональному рівні.	Рубки, не проводяться.	Спеціалісти філії, зацікавлені сторони, сторони чий інтереси зачеплено, експерти
2	Проведення науковцями польових робіт із вивчення фауни, виявлення рідкісних і зникаючих видів та планування заходів щодо їх збереження та покращення умов існування.	Створення охоронних зон навколо гнізд, виготовлення і розвішування штучних гніздівель.	Науковці
3	Проведення обстеження земельних лісових ділянок при відводах і таксації лісосік рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів на 2024,2025 роки. При виявленні, виділяються ключові біотопи і об'єкти, згідно переліку ключових біотопів об'єктів та їх опису.	Збереження ключових біотопів і об'єктів. Створення охоронної зони	Спеціалісти філії, лісничі, зацікавлені сторони, сторони чий інтереси зачеплено, експерти

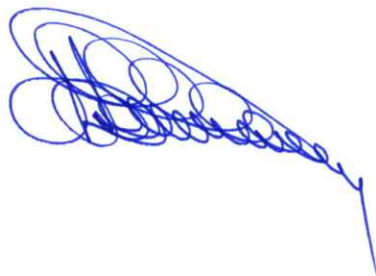
4	Нанесення місць зростання та мешкання популяції і рідкісних та зникаючих видів флори і фауни для забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності.	На картах-схемах по лісництвах наносяться рідкісні та зникаючі види і біотопи	Спеціалісти філії, лісництв.
5	Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних видів і видів, що перебувають під загрозою рослин, тварин і птахів та їх оселищ		Адміністрація філії

7. Охорона видів представників Червоної книги України, Європейського Червоного списку, Червоного списку МСОПЗ, підписаних Україною конвенцій, списків регіональних рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин, а також рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України на державному рівні.

Охорона видів рослин і грибів занесених до списку , на державному рівні забезпечується шляхом заходів:

- встановлення особливого правового статусу, заборона або обмеження їх використання;
- врахування вимог, щодо їх охорони під час розробки нормативних актів місцевого рівня;
- системна робота щодо виявлення місць їх зростання, проведення постійного спостереження за станом популяцій;
- пріоритетного створення на територіях, де вони зростають системи заповідних та інших об'єктів, що особливо охороняються;
- створення банків їх генофонду , розведення у спеціальних умовах (розсадниках, ботанічних садах, дендропарках тощо) ;
- урахування спеціальних вимог щодо охорони під час розміщення продуктивних сил, ведення господарської діяльності, вирішенні питань відведення земельних ділянок, розробки проективної-планувальної документації, екологічної експертизи.

Головний лісничий

Михайло ЛІНКЕВИЧ